Ügyszám: 1224/P/2009-4.

[……..]részére

Tisztelt […….]!

Az Adatvédelmi Biztos Irodájához küldött beadványára, melyben a társasházukban felszerelt kamerarendszer működését kifogásolta, az alábbiakban válaszolok.

Ön levelében leírta, hogy a [……] szám alatti társasházban lakik, ahol a közgyűlés úgy határozott, hogy a bejárati kapuval szemben olyan térfigyelő kamerát szereltet fel, amely rögzíti a látókörébe kerülő eseményeket, személyeket.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 1. pontja szerint „személyes adat: bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés". Ugyanezen paragrafus 9. pontja alapján adatkezelésnek minősül az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala stb. E rendelkezésnek megfelelően személyes adat valamely természetes személyről készült képfelvétel, illetve ilyen felvétel készítése, rögzítése adatkezelésnek minősül.

A kamerás megfigyelés útján tehát számos személyes adat birtokába jut a megfigyelő rendszer üzemeltetője (ki mikor hagyja el a házat, mikor érkezik vissza, kivel, egészségi állapotra vonatkozó adatokat ismerhet meg stb.), így a rögzítés révén adatkezelővé válik, tevékenysége az Avtv. fogalomrendszerében a fentiek szerint adatkezelésnek minősül. Az Avtv. 3. § (1) bekezdése alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény, vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli. Sem a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény, sem a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely a társasház vagy lakásszövetkezet képviseletét ellátó személyt vagy mást arra hatalmazna fel, hogy a társasház területén, illetve az oda vezető úton megfigyelést végezzen. Ilyen rendelkezés más hatályos jogszabályban sem lelhető fel.

Törvényi felhatalmazás hiányában az adatkezeléshez az érintettek hozzájárulására van szükség: minden lakónak szükséges a hozzájárulása ahhoz, hogy a közös használatú magánterületen, mint amilyenek a garázs, illetve a bejárati ajtók előtti tér, képfelvételeket rögzíthessen a rendszer, valamint jól látható, még a belépés előtt elolvasható helyre el kell helyezni azt a figyelmeztetést, hogy az adott terület kamerával megfigyelt. Ezenfelül tájékoztatást kell adni az érintett kérésére legalább a következő körülményekről: az adatkezelés céljáról, az adatok tárolásának idejéről és módjáról, az adatkezelő személyéről, elérhetőségéről, valamint az érintett azon jogáról, hogy az adatkezelőtől tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti a róla készült felvétel törlését, illetve tájékoztatni kell jogorvoslati lehetőségeiről is. Fontos még, hogy a kamera látómezeje nem irányulhat közterületre.

Megjegyzem, hogy a kizárólag saját tulajdonában, illetve használatában álló területen a lakó végezhet megfigyelést, de akkor is megfelelő módon fel kell hívnia az odalátogatók figyelmét az adatkezelés tényére, és tájékoztatást kell adnia a fentebb ismertetett körülményekről. A társasház közösen használt helyiségei, például garázs, bejárati ajtók, lépcsőház, azonban nem ilyen terület, hanem közös használatban lévő magánterület, amelyre az előző bekezdésben írt szabályok vonatkoznak.

A képeket az Avtv. 5. §-ában megfogalmazott célhoz kötöttség elvére figyelemmel csak az adatkezelés céljának (a közös használatú területek biztonsága) megvalósulásához szükséges ideig lehet kezelni: ez tehát azt jelenti a gyakorlatban, hogy amennyiben bűncselekményt,

vagy egyéb olyan cselekményt nem rögzít a kamera, amely a felvétel megőrzését a biztonsági szempontok érvényesítése miatt szükségessé tenné, úgy azokat ésszerűen rövid határidőn belül törölni kell.

Az adatkezelésre az a személy jogosult, akit a lakók erre felhatalmaztak, e felhatalmazás során is szükséges minden tulajdonos hozzájárulása az adatkezelő kijelöléséhez. Az adatkezelő személyének kijelölésén felül célszerű az adatkezeléssel kapcsolatos egyéb kérdéseket is adatkezelési szabályzatban rögzíteni.

Az Avtv. 28. §-ban foglaltak szerint a kamerákat elhelyezőket, mint adatkezelőket bejelentési kötelezettség is terheli, melynek értelmében a személyes adatokat kezelő adatkezelő köteles e tevékenysége megkezdése előtt az adatvédelmi biztosnak nyilvántartásba vétel végett bejelenteni a törvényben meghatározottakat.

Ön úgy tájékoztatott, hogy a kamerák felszereléséhez, üzembe helyezéshez hozzájárulását nem adta, ezért a fentiek értelmében a kamerarendszer működése, ezekkel felvételek készítése jogellenes. Felhívom figyelmét, hogy a hozzájárulás hiányában készített felvételek azonban nemcsak az Avtv. előírásait sértik, hanem a megfigyeltek személyhez fűződő jogait is, így ők polgári jogi igényekkel is felléphetnek, illetve büntetőfeljelentést is tehetnek.

Ezért az Avtv. 23-27. §§-aiban biztosított jogkörömben eljárva felszólítottam az intéző bizottság elnökét, hogy a jogellenes adatkezelést szüntesse meg, a kihelyezett kamerákat a hozzájárulások beszerzéséig helyezze üzemen kívül, illetőleg a rögzített felvételeket semmisítse meg. A megtett intézkedéseiről levelem kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles tájékoztatni.

Budapest, 2009. november 10.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András

Ügyszám: 472/K/2008-14.

[...] részére

Tisztelt [...]!

Hivatalomhoz írt beadványában az eMagyarország Pontokra telepített adatgyűjtő programra hívta fel a figyelmet és kérte arról a véleményemet. A levelében foglaltak alapján hivatalból eljárva vizsgálatot indítottam.

A közigazgatási informatikáért felelős kormánybiztostól tájékoztatást kértem a program céljáról és működéséről. Megállapítottam, hogy a kifogásolt informatikai alkalmazás azonos az eMagyarország Program 2.0-ban tervezett monitoring rendszer kliensprogramjával, amely az összegyűjtött adatokat rendszeresen központi adatbázisba továbbítja. A Miniszterelnöki Hivatal Infokommunikációért és E-közigazgatásért Felelős Szakállamtitkárságától kapott tájékoztatás szerint a program célja a kormányzati internetoldalak látogatottságának mérése, valamint az eMagyarország Pontok üzemeltetésére vonatkozó adatok gyűjtése. Az egyeztetés során a rendszer teszt-üzeme folyt. A rendszer működését egy eMagyarország Ponton, helyszíni vizsgálat keretében is ellenőriztem.

A vizsgálat során nem jutott a tudomásomra olyan információ, amely arra utalt volna, hogy a monitoring rendszert a felhasználók személyes adatait gyűjtő titkos megfigyelőprogramnak szánták, azonban több javaslatot fogalmaztam meg a rendszer fejlesztői és a központi adatbázis működtetői számára a rendszer jogszerű működésének biztosítása és a személyes adatok védelme érdekében:

- A kliensprogram csak a kiválasztott kormányzati oldalak (gyakorlatilag a magyarorszag.hu) látogatottságáról gyűjtsön adatokat.

- Ha az eMagyarország ponton több, helyi hálózatba kötött számítógép található, akkor a rendszer ne gyűjtsön adatot arról, hogy az oldalt a helyi hálózat melyik számítógépéről látogatták.

- A helyben tárolt adatokat hosszabb ideig összesítsék az eMagyarország ponton, és ritkábban küldjék el a központi adatbázisba, hogy minél kevésbé lehessen időponthoz és felhasználóhoz kötni az oldallátogatást.

- A tárolandó URL-ekből töröljék a paramétereket.

- A központi adatbázisban naponta összesítsék az adatokat és azt követően csak az azonosításra alkalmatlan statisztikai adatokat tárolják.

- A felhasználók kapjanak megfelelő tájékoztatást a monitoring szoftverről.

- A demográfiai adatok megadása legyen önkéntes.

A Miniszterelnöki Hivatal eMagyarország Programot felügyelő részlege elfogadta a javaslataimat, amelyeket 2009. tavaszától 2009. október 9-ig megvalósítottak. Jelenleg a monitoring rendszer működése a személyes adatok védelme szempontjából nem kifogásolandó. Az eMagyarország Pontokon történő adatkezelést a jövőben is figyelemmel fogom kísérni.

Köszönöm, hogy a beadványával egy, a személyes adatok védelme szempontjából fontos problémára hívta fel a figyelmemet.

Budapest, 2009. november 11.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András